

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési díjak: helyben negyedévre P 1:50
 Vidékre és Ausztriába postán . . . P 2:20
 Külföldre egy évre 4 dollár. Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
 RONAI FRIGYES
 Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 8 fillér.
 Szövegközötti reklámhír sora 30 fillér.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 Hirdetések díja előre fizetendő.

A vakonkövetés

tanulságait kell levonni az utolsó hetek és napok sajnálatos eseményeiből. Régi mondás: saját kárára tanul az ember. Hiba volna ezeken nem okulni. A lelki gyakorlatok idején különösen kívánatos a töredelmes magabaszállás. Azok az események, melyek jelenleg városunk gondolkodó közönségét foglalkoztatják, mindegyiknél azt váltják ki az emberekből: hogyan lehet évek hosszú során át, szinte fanatikus hévvel vakon követni olyan dolgokat, melyek állandó gyanus suttogását képezték. S hogy lehetett azoknak, akik a veszedelem csirait meglátták és a rendellenességet észrevelték, a baj fokozását megismerték, a szörnyű hírterjesztést hallották, hogyan lehetett mind emellett elsiklani? — Ez csak úgy volt lehetséges, hogy a tömegek vakon hittek az elbűvölő tekintélyben és mivel azt látták, hogy más tekintélyek is a tömjénezők sorában állanak; hát persze, sok idő kellett hozzá, míg a gennyfészek felfakadt. — Most meg mindenki megbotráncozva, csudálkozva néz a másikra, — hát mi ez? — ez is lehetséges? — Bizony lehetséges, ahol a rátermetteket, a hivatottakat elszorítják, a lekötelezetteket rabszolgaként bevonják és a könnyenhivőket betonják. Most arról beszélnek, hogy hatalmi tultengés mindennek az oka. Lehet. Eredetileg, az alkotások megfogalmazásának, kitervelésének idején, kétségtelesen ideális célkitűzések voltak irányadók. Az ettől való eltérésnél kezdődött a hatalmi tultengés tendenciája, — de miért? mert a vakonkövetők tömege, a gondolkodók fejcsóváló hallgatása ezt lehetővé tette. — A tömegek mindig a fénytől elkábultan perzselik meg szárnyukat, vagy elhullanak. Ezren látják a veszedelmet és ezren követik. A gondolkodók legnagyobb része — sajnos — oportunisták. A helyzettel megalakulók. Mély reverenciával félreállók. Mikor azután az események lehetetlen dolgokra világítanak rá, örülnek neki, hogy nincsen részük benne. Pedig épen ezen kellene szomorkodni. A társadalom vezetőiségre hivatottjainak kötelessége meghuzni a vészféket, mikor még

van mentésre való idő. S ha lekéstek erről, nem lehetnek védelemzői a mulasztásnak, különben ők is a vakonkövetők tömegébe számíthatnak. A nem váratlanul ránszakadt aldatlan helyzetből ezeket a tanulságokat levonni: emberi kötelességünk.

Izgalmas jelenetek között folyt le a Betegház Egyesület közgyűlése Félmillió pengő hiánya van a Köszegi Hitelszövetkezetnek

Szerdán délután tartották meg a nagy érdeklődéssel várt Betegház Egyesületi közgyűlést, amely olyan meglepetéseket hozott, amilyenre a közgyűlés feltűnően nagy számú közönsége aligha számított.

Eitner Gusztáv alelnök nyitotta meg az ülést és elrendelte a névsorolvasást. Azonnal minden oldalról közbekiáltások hangzottak el, és hangon követelték, hogy az ülésen csak azok legyenek jelen, akik tagdíjat fizetnek.

A közönség soraiból közbeszólt egy ur, hogy a közgyűlés nyilvános, azon tehát mindenki részt vehet.

— Ki maga, tagja az egyesületnek? — kiáltották kórusban a közbeszóló felé, aki felállt és bemutatkozott:

— Az alispán ur meghívottja vagyok, dr. Forgách József tb. főszolgabíró.

Egy pillanatra elcsitul a zaj dekkor Köszegi József nyug. rendőrkapitány emelkedett szólásra és azt fejtette, hogy a felszólalt szolgabíró nem tagja az egyesületnek, lehet hogy a felügyeleti hatóságnak a kiküldötte jogát nem a közgyűlésen gyakorolhatja. (Helyes, helyes, hangzott minden oldalról.)

Waldmeyer Károly az Osztrák-Magyar Bank ny. vezérlikára, a köszegi katolikus hitközség elnöke felszólalásában azt hangsúlyozta, a betegháze egyesületi alapszabályok 26. § a értelmében a közgyűlésen olyan ügyek tárgyalásában nem vehet részt az olyan tag, akinek házastársa rokona vagy fel vagy lemenő ágbeli hozzátartozója érdekelve van.

Forgách József dr. Köszegi rendőrkapitány kifogásaira válaszolt ezután: a felügyeleti hatósági községnek igenis joga van arra, hogy a közgyűlésen jelen legyen és a hangulatot irányítsa. Erre a kijelentésre hatalmas zaj tört ki, általános kiabálás közepette emelkedett szólásra Jambrits Lajos nyug. polgármester, aki megkérdezte az elnökséget, hogy bemutatta-e megbírólevelét Forgách dr. Az elnök nemmel válaszolt, mire Jambrits polgármester arra kérte Forgách főbíró, hogy közbeszólás nélkül hallgassa végig a közgyűlést. Forgách dr. azzal fejezte be a vitát, hogy neki mint az alispán meghívottjának joga van minden igazoló írás nélkül részvenni a közgyűlésen és egyébként is „senki sem hiheti, hogy saját passziómból jöttem ebbe a gyűlésre tengerbe” — mondta.

Mikor a zaj lecsillapodott Dömötör Gyula volt ipartestületi elnök azt kérte, hogy olvassák fel azt az alispáni írárt, amely a betegháze egyesület ügyei vizsgálatának eredményét tartalmazza. Eitner Gusztáv elnök elrendelte a írárt felolvasását.

Ifj. Müller Ferenc ellenőr olvasta fel a hallgatóság nagy érdeklődésével is megdöbbenéssel kísértén. Minden oldalról közbeszólások hangzanak el:

— Gyulázat! Sikasztás! Ilyen botrány még nem volt és ilyen emberek még szabadon járnak? Bünyvadi eljárást kell indítani.

A jelentésből kitűnt, hogy a belügyminiszter 1935. szeptember 17-én kelt rendeletével a köszegi betegháze egyesület ellen vizsgálatot rendelt el és ennek tartamára az egyesület ön-kormányzatát felfüggesztette. A lefolytatott vizsgálat alapján újra visszaállította az egyesület autonómiáját, de elrendelte, hogy a legközelebbi időn belül közgyűlést kell összehívni, amelynek tengelyében az egyesület vagyoni ügyeinek rendezését kell iktatni. Nyilván érdekes és fellüktető a jelentésnek az a része, amelyben megállapítja, hogy a lefolytatott vizsgálat alapján kikelt érkel felelősség és kártérítési kötelességek az olyan pénzkezelésekről, melyeket a közgyűlés jóváhagyása nélkül hajtottak végre.

A jelentés befejezése után percekig táborogott a közönség, majd Rika László dr. az egyesület ügyésze felolvasta a legutóbbi választmányi ülés határozatát és ismertette azokat az ajánlatokat, amelyek az egyesület szánására irányulnak. Olyan ajánlatot is tettek, hogy a kórháze egyesületi fondon le 66 ezer pengő betétről, 21 ezer pengő önbiztosítási betétről, 30 ezer pengő részjegyről, összesen 212 ezer pengőről, ebben az esetben 10 ezer pengő készpénz, 20 ezer pengő értékű Energia kinnlevőség és áru készlet kerülne az egyesület birtokába, ami vagyonának 20%-át teszi ki. Ezt az ajánlatot a március 15-1 választmányi ülésen a választmány 1 szavazattal többséggel elfogadta. (Nagy elégedetlenség a hallgatóság körében, minden oldalról felháborodott közbeszólások hangzanak.)

A hozzászólások során Dömötör Gyula azt hangoztatta, hogy ezt az ügyet nem lehet elsimítani. Az előbbi ajánlathoz nem járulhat hozzá a közgyűlés. A kórházat nem lehet 30 ezer pengőből fejleszteni. A Hitelszövetkezetet ne a kisemberek pénzén szánják.

Jambrits Lajos nyugalmazott polgármester azt hangoztatta, hogy ilyen botrányos dolgokat a városháza tanács-termének falai még soha nem hallottak. Sajnálja, hogy az alispán kiküldötte a közgyűlésen eltávozott, mert megüzenné vele az alispánnak, hogy ezt az ügyet a bíróság elé kell vinni.

Köszegi József nyugalmazott rendőrkapitány szerint az alispáni írárt sem is írárt, hanem vádirat, amit az ügyészséghez kellett volna beterjeszteni és ha már a belügyminiszter úgy találta, hogy nem kell az ügyészség elé terjeszteni és visszaadta az egyesület autonómiáját, akkor már ezt legalább azzal a kikötéssel kellene tennie, hogy távozzanak a vezetésből azok, akik az egyesületet ide juttatták. Felelősséggel tartozik a Pénzintézeti Központ is, mert hiszen az évenkénti ellenőrzések alkalmával látnia kellett volna, hogy mi megy itt végbe. Az egyházi tagok takarékpénztár és az egyházi főhatóság kötelessége, hogy a bajba jutott hasoncelu társintézetet megsegítse. Adózat nélkül nem juthat egy főközvet birtokába. Az adósokon kívül zektől várhat a Hitelszövetkezet es így a Betegháze egyesület is segítséget, mert ezt egy hasonló esetben a Köszegi Takarékpénztár is megtette.

Weisz Vilmos dr. a Pénzintézeti Központ kiküldötte jelentkezett ezután szólásra, de a hallgatóság egy része rajosan tüntetett s nem akarta meghallgatni. Az elnök szavazásra bocsátotta a kérdést, a közgyűlés többségének óhajára Weisz dr. kifejtette, hogy a Pénzintézeti Központot a köszegi piac gazdasági érdeke vezeti, amikor közre akar működni abban, hogy a köszegi hitelelelet megkíméljék egy bankbuzás kellemlenségeitől. Beszédében kijelentette, hogy

a Hitelszövetkezet hiánya kb. fél milliót tesz ki

és hogy az egyesület 96 ezer pengő betétje a Hitelszövetkezetnél elveszett. (Óriási lármá és vihar tört ki erre a kijelentésre.) Hangsúlyozta, hogy a szánására van mód és bizonyos tekintetben Gössz püspök támogatására is lehet számítani.

Auer Jenő dr. tábori főesperes erre azt válaszolta, hogy mély tisztelettel van az egyházi főhatóság iránt, de a püspöknek ebben az ügyben nincs rendelkezési joga, mert a hitközség autonómiával rendelkezik.

Maitz Andor azt javasolta, hogy miután a Hitelszövetkezet csak vázlatos státust mutatott be, a közgyűlés most ne vigye szavazásra a dolgot, hanem részletes és pontos státus megérkezéséig napolják el a közgyűlést.

Szmolyán László városi tanácsnok emelkedett szólásra. Azzal kezdte beszédét, hogy mérvadó felszólalás ebben az ügyben még nem hangzott el. Újból kitört a lármá:

— Mit kritizál maga. Üljön le, üljön le — hangozt kórusban, minden oldalról, mire Szmolján tanácsnok kénytelen volt helyet foglalni.

